

Příloha č. 2

Výsledky dotazníkové akce u obcí Kraje Vysočina na téma opatření proti suchu

V rámci dotazníkové akce kraje provedené u obcí v prosinci 2017 (dopis datovou schránkou) a v lednu 2018 (e-mailem) odpovědělo celkem 91 obcí a 1 dobrovolný svazek obcí. Jejich návrhy, názory a náměty byly hodnoceny v průběhu měsíce února 2018 a lze je shrnout do následujících oblastí:

1 Oblast vodního hospodářství – bod b) se týká i ochrany přírody

a) Stávající dotační tituly Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství (GP Čistá voda a zásady ZK DIVAK):

Doporučeno jejich další zachování z důvodu trvalého zájmu obcí, navýšení alokace finančních prostředků, úpravy jejich zaměření – nové vodní zdroje, úpravny vod, rekonstrukce sítí, propojování vodovodů, napojování obcí na skupinové vodovody, domovní ČOV, vypracování studie velké vodovodní soustavy.

Prakticky všechny návrhy již podporujeme s výjimkou individuálního řešení čištění odpadních vod typu domovních ČOV (fyzické osoby nemohou být žadateli o dotaci podle platných dotačních titulů kraje v této oblasti, nejedná se ani o koncepční řešení). V návrzích je avizováno několik potenciálních žádostí o podporu.

b) Příprava a realizace opatření v krajině:

Podpora výstavby, rekonstrukce a odbahnění vodních nádrží a poldrů, budování mokřadů, revitalizace koryt vodních toků.

V rámci podprogramu C: Ochrana před povodněmi nebo suchem GP Čistá voda již nyní podporujeme studie a projektové dokumentace k výstavbám nebo úpravám vodních nádrží a dalších opatření. V letošní výzvě je v podprogramu alokována částka 1 mil. Kč, zásady ZK DIVAK upravíme pro realizaci opatření.

Budování mokřadů, opatření na korytech vodních toků podporuje OPŽP <http://www.opzp.cz/podporovane-oblasti/4-3-posilit-prirozene-funkce-krajiny?id=30>.

Program obnovy přirozených funkcí krajiny (POPFK) je národní dotační program MŽP podporující investiční i neinvestiční záměry realizující adaptační opatření zmírňující dopady klimatické změny na vodní, lesní i mimolesní ekosystémy <http://www.dotace.nature.cz/popfk-programy.html>.

c) Nákup nádrží na dešťovou (povrchovou) vodu, zasakování dešťové vody, využívání tzv. šedé vody:

Nákup nádrží i zasakování vod je již podporováno SFŽP v rámci národního programu ŽP <https://www.dotacedestovka.cz>.

d) Vypracování hydrogeologického průzkumu (studie) kraje, vytipování území postižených suchem:

Mohli bychom uvažovat se zadáním vypracování studie (ČHMÚ, popř. někdo jiný) ke zmapování stavu sucha v našem kraji, jeho vyhodnocení a s návrhy na případná opatření. Podpůrně by bylo možné využít údaje ze studie „Posílení vodních zdrojů v Kraji Vysočina“, kterou pro kraj vypracovala společnost GEOMIN Jihlava v roce 2007. Mj. jsou ve studii vytipovány oblasti s potenciálními zdroji podzemních vod vhodné k provedení podrobného hydrogeologického průzkumu.

e) Podpora zlepšení technických možností vodárenských společností a obcí pro náhradní zásobování pitnou vodou, nákup cisteren:

Náhradní zásobování pitnou vodou je řešeno v PRVKUK a v metodickém materiálu OŽPZ na webových stránkách: <http://www.kr-vysocina.cz/ochrana-pred-suchem/ds-303154/archiv=0&p1=65363>. Podpora nákupu cisteren či jiné techniky je v rozporu s platnými dotačními tituly kraje, protože se nejedná o stavby vodohospodářské infrastruktury.

f) Vytvoření metodiky o významu vsaku dešťových vod ze staveb:

Tato povinnost je již nyní stavebníkovi uložena vodním zákonem (zákon č. 254/2001 Sb.) i stavebním zákonem (zákon č. 183/2006 Sb.) a prováděcí vyhláškou č. 501/2006 Sb. ke stavebnímu zákonu.

g) Apelovat na stát ve věci zjednodušení podmínek pro výstavbu vodních děl:

Není reálné, viz problémová novela stavebního zákona provedená zákonem č. 225/2017 Sb., účinným od 1. 1. 2018.

2 Oblast zemědělství

a) Podpora zajištění dostatku organické hmoty v půdě:

Každá zemědělská oblast řeší individuálně podle převažující výroby (u živočišné výroby je chlévská mrva zapracována do půdy a neřeší se nedostatek).

Kraj Vysočina v roce 2018 finančně podporuje projekt se Školním statkem Humpolec o využití kompostu na zemědělských půdách s výstupem o finanční kalkulaci. Dále je řešeno v Programu rozvoje venkova.

b) Kontrola dodržování hospodaření na pozemcích v ochranných pásmech vodních zdrojů:

Dobrý zemědělský a environmentální stav (DZES) je souhrn opatření, za kterého lze hospodařit na zemědělské půdě. DZES 1 řeší: Dodržení ochranných pásů podél vodních toků. Podmínky se vztahují na všechny díly půdních bloků přiléhající k útvarům povrchových vod. Standard obsahuje tři požadavky na zachování ochranného pásu podél vodních toků uvnitř i vně zranitelných oblastí: pás nehnojené půdy stanovený podle [§ 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.](#) o šířce nejméně 3 m od břehové čáry; u dílu půdního bloku s průměrnou

sklonitostí převyšující 7 stupňů ochranný pás o šířce nejméně 25 m od břehové čáry s tím, že v něm nebudou užita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem, a dodržení při aplikaci přípravku na ochranu rostlin stanovenou ochrannou vzdálenost za účelem ochrany vodních organismů od břehové čáry. Záměrem je ochrana vody před znečištěním pocházejícím ze zemědělské činnosti a předcházení možnému vzniku takového znečištění. Povinnost zabránit vniknutí hnojivých látek do vody vyplývá přímo z [§ 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb.](#), o vodách a o změně některých zákonů. Podmínky standardu se vztahují na všechny díly půdních bloků sousedících s útvary povrchových vod (tedy i těch mimo nitrátově zranitelné oblasti).

Souvisí i s vodním hospodářstvím neboť ochranná pásma byla stanovena rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy vodoprávního úřadu.

c) Podpora zelených pásů:

d) Metodická činnost zemědělcům vedoucí k šetrnému hospodaření:

e) Zákonodárná iniciativa kraje – nový zákon o půdě:

Náměty uvedené pod odkazem a) a c) jsou řešeny v Programu rozvoje venkova – více informací je uvedeno na adrese www.szif.cz, konkrétně v materiálu http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_staze_ni%2Fprv2014%2Fopatreni%2Ffaeko%2F1436970209788%2F1491806892890.pdf

Náměty uvedené pod d) a e) jsou řešeny: Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (Greening) je nedílnou součástí nejrozšířenější zemědělské dotace SAPS, tedy Jednotné platby na plochu. Jedná se v podstatě o „příplatek“ k SAPS. Těmito zemědělskými postupy se rozumí povinnost pěstovat určitý počet plodin v závislosti na rozloze orné půdy. Dále je zapotřebí udržovat poměr trvalých travních porostů vůči zemědělské ploše, a pokud má žadatel nad 15 hektarů orné půdy, pak musí alespoň 5 % ze své výměry vyčlenit jako plochu v ekologickém zájmu. Kraj Vysočina nepovažuje vzhledem k výše uvedenému za vhodné iniciovat nový zákon o půdě i s ohledem na novou protierozní vyhlášku.

3 Oblast lesního hospodářství

a) Dotace na obnovu lesů po kalamitách:

Kraj Vysočina připravuje dotační titul, kterým má záměr podpořit opatření zmírňující dopady sucha a očekávaných klimatických změn v lesním hospodářství. Mělo by se jednat o podporu zakládání porostů s pestrou dřevinnou skladbou, u hlavních hospodářských dřevin omezení přenosu sadebního materiálu z vyšších vegetačních stupňů do nižších, či podpořit opakované zalesnění obnovovaných ploch. Další dotační tituly do lesního hospodářství sledující zadržování vody v krajině se předpokládá otevřít po schvalovacím procesu Evropskou komisí. V současné době lze využít dotace dle nařízení vlády č.30/2014 Sb.

b) Podpora výkupní ceny dřeva:

Není adekvátní řešit z pozice kraje, proto bylo předloženo na poradě krajů s Ministerstvem zemědělství jako jedno z témat, aby to řešilo Ministerstvo zemědělství na republikové úrovni.

4 Oblast ochrany přírody

- a) Viz bod 1. písm. b)
- b) Úprava právních předpisů vztahujících se k hospodaření v CHKO (např. ukládání kalu z ČOV v CHKO):

Hospodaření v CHKO je regulováno s ohledem na ochranu přírody a krajiny, v podstatě v souladu s požadavkem zadržování vody v krajině. Použití kalů je zakázáno nejen na zemědělské půdě v CHKO, ale i na lesních porostních půdách běžně využívaných klasickou lesní pěstební činností, a v pásmu ochrany vodních zdrojů, na zamokřených a zaplavovaných půdách atd. Je to však uvedeno v zákoně o odpadech a v zákoně o hnojivech, nikoliv v zákoně o ochraně přírody a krajiny.

5 Společné

- a) Metodická činnost obcím týkající se sucha:

Na webových stránkách kraje v dokumentech OŽPZ, oddělení VH je umístěna složka Ochrana před suchem, zahrnující i metodiku postupu obcí v případě sucha: <https://www.kr-vysocina.cz/ochrana-pred-suchem/ds-303154/archiv=0&p1=65363>.

6 Pozemkové úpravy

- a) Podpora a realizace komplexních pozemkových úprav:

Směny a výkupy pozemků, realizace remízků a průleहů

- b) Informace o prospěchu komplexních pozemkových úprav (KPÚ)

Kraj může ve spolupráci s Pozemkovým úřadem provádět osvětové semináře o prospěšnosti KPÚ, ale jiné kompetence nemá.